A°. 1822. | N°. 48.

Bataviasche  Courant.

ZATURDAG, den 30sten NOVEMBER, 1822.

BENOEMINGEN.

KOLONIALE MARINE.

Tot kapitein van den 2den rang, *J. M. Pool*, laatst kapitein luitenant.

Tot kapitein luitenant, *C. Heije*, laatst luitenant der 1ste klasse.

Tot buitengewoon 1sten luitenant, *H. van Blommestein*, laatst luitenant der 2de klasse.

ONTSLAGEN.

R. Huffenreuter, als kapitein luitenant bij de koloniale zeemagt.

ZEE-TIJDINGEN.

Schepen Straat Sunda doorgezeild.

Ingezeild.

Nov. 25—Eng. schip *Thalia*, John Shout, van Nieuw-Zuid-Wales, den 30sten september, naar Batavia; passagier, Mr. Ga-vet.

Uitgezeild.

Nov. 24—Eng. brik *Helena British*, James Pauwson, van Canton den 20sten october, naar Isle de France.

BATAVIA.

Aangekomen.

Nov. 22—brik *Wesp*, T. Mackenzie, van Banka den 12den november; passagiers, kapitein Munter, luitenant Sauvé, en de heer van Vliet Meijer.—brik *Wanhin*, Tio Tjokko, van Indramaijoe den 19den dito.

Nov. 23—schip *Marzoek*, Said Aboe Bakar Saphie, van Grisfee den 5den november.—brik *Theodora*, R. Salusburij, van Samarang den 20sten dito; passagier, kapitein Brouwer en familie.—Amerik. schip *Alexander*, F. W. Comer ord, van Manilla den 21sten october; passagier, de heer J. B. Gentel.—schip *De Vrouw Helena*, A. Affleck, van Samarang den 19den november, met Z. M. troepen; passagiers, de heeren J. Markar, A. Stephan, van Dockum, J. H. Zobel, mevrouw De Bruijn en huisgezin.

Nov. 24—schip *Magbar*, Sech Joefoor Bin Alie, van Samarang den 19den november; passagier, de heer J. Samuels.—schip *Evertze*, C. Knupper, van Pekalongan den 6den dito.

Nov. 25—brik *Jacoba*, Lie Siongko, van Indramaijoe den 21sten november.—schip *Haphin*, Tan Taijhoan, van Sourabaija den 6den dito.

Nov. 26—Eng. brik *De Thalia*, John Shout, New-South-Wales den 22sten september, passagiers, de heeren W. Garret en J. H. Fish.—schip *Franklin*, C. Swaan, van Samarang den 21sten november; passagiers, de heeren J. A. Tomm, en P. A. de Lange en familie.—schip *Mercurij*, N. L. Jordan, van Indramaijoe den 24sten dito.—brik *Experiment*, H. Hooper, van Cheribon den 23sten dito.—schoener *Anna*, C. Kerr, van Riouw den 6den dito.

Nov. 27—schoener *Pamalang*, Tjie Hoanboen, van Tagal den 20sten november.

Nov. 28—schip *Admiraal Buijskes*, H. Gibbons, van Pankal Pinang den 20sten november.—brik *Elizabeth*, J. Bowie, van Indramaijoe den [illegible] dito.—brik *Fortuin*, Abdul Raghim, van Tagal den 22sten dito.

Vertrokken.

Nov. 22—brik *Gullet*, M. Hornung, naar Tagal.

Nov. 23—schip *Boerong*, Abdulla, naar Sourabaija.—brik *Elizabeth*, F. J. Hauer, naar Joana.—Voor het gouvernement ingehuurde particuliere brik *Clementina*, F. J. Sergé, naar Banka en Palembang; passagiers, eenige officieren, en eenige Palembangsche Grooten en gevolg.

Nov. 24—schip *Jacoba*, W. C. de Jong, naar Indramaijoe.

Nov. 26—schoener *Nasar*, Sarif Tjin Bin Mohamat Atas, naar Samarang.

Nov. 27—schip *Cornelia*, P. Sipkes, qq. naar Nederland; passagiers, R. Addison, R. Rauws, de jonge heeren A. Bloem en J. Bloem.—brik *Fannij*, Tio Tjintjoen, naar Paccalongan.

Nov. 28—schoener *Fatalkair Mobarak*, Oewa Smail, naar Grisfee.

Nov. 29—Eng. brik *Thalia*, J. Shout, naar Kaap de Goede Hoop.—Voor het gouvernement ingehuurd particulier schip *Gombore*, W. Morling, naar Sourabaija, met Z. M. troepen; passagier, de heer J. R. Daijton.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wacht-schip *Tromp*, korvet *Zwaluw*, schoener *Pollux*; schepen Het Schoon Verbond, Cornelia Sara, De Nieuwe Zeeiust, Fatal Rachman, Susanna, Race Horse, Maria, Malacca's Geduld, Pekin, Jadulkarim, Arinus Marinus, Pamalang, Marzoek, De Vrouw Helena, Magbar, Evertse, Hapfoen, Franklin, Mercurij, Admiraal Buijskes; brikken Hingdaij, Maria Charlotta, Tagus, Goed Fortuin, Goanlie, Lasfum, Japara, Malatie, De Ondernemer, Ingfoen, Anna Charlotta, Susama Barbera, Anna Maria, Jacoba Ambrosina, Geertruida, Tambakboijo, Zeehond, Wesp, Wanhin, Theodora, Jacoba, Experiment, Evertse, Fortuin, Elizabeth; schoener Duckling, De Jonge Nicolaas, Haphin, De Grisfeé, Hoklie, Zwaluwe, Anna, Pamalang.—Eng. schepen Azia, Guildford, La Constance, John Munro; brik Generaal Barnes.—Fransch schip La Rose.—Amerikaansch schip Clarissa; brik Alexander.

SAMARANG.

Aangekomen.

Nov. 16—schip *Maria Louiza*, W. Goodall, van Sourabaija, met Z. M. troepen.

Nov. 17—brik *Theodora*, R. Salusburij, van Sourabaija, met Z. M. troepen.

Nov. 18—Arab. schip *Fattalkarim*, Said Aboe Bakar Boeftien, van Batavia.

Nov. 19—brik *Eleonora*, F. Luijten, van Joana.—schoener *De Snoek*, J. Kasperman, van dito.—schoener *Drake*, M. A. Maijne, van Batavia; passagiers, de heeren B. van der Werff en B. Schock.—Z. M. schoener *Iris*, J. Rambaldo, van een' kruistogt.

Nov. 21—schip *Nieuwe Victoria*, P. F. Livingston, van Batavia; passagier, de heer S. Zwerissen.

Nov. 22—schip *Hercijna*, A. N. Martens, van Batavia.—schoener *Wilhelmina*, Samuels, van dito; passagier, de heer Mulder.

Vertrokken.

Nov. 18—schoener *Wilhelmina*, Pa Ketjeel, naar Batavia.—Arab. schip *Magbar*, Sech Joefoor Bin Alie, naar dito; passagier, de heer J. Samuels.

Nov. 19—brik *Theodora*, R. Salusburij, naar Batavia.—brik *Boeang Bessi*, B. Paijr, naar dito; passagiers, de heeren J. Kennedij en J. M. Stenfers.—schip *Vrouw Helena*, A. Affleck, naar dito; passagiers, de heeren J. Markar, A. Stephan, van Dockum, J. H. Zobel en 9 officieren.—schip *Franklin*, C. Swaan, naar Nederland.

Nov. 21—Arab. schip *Maria*, A. Aud bert, naar Grisfee en Sourabaija; passagiers, de heeren L. Chasteau en J. Carol.—schoener *Drake*, M. A. Maijne, naar Sourabaija.

Nov. 22—Amerik. brik *Nayad*, N. Osgood, naar Antwerpen of Nederland.

Nov. 23—Z. M. schoener *Iris*, J. Rambaldo, naar een' kruistogt om de oost.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. kanonneer-boot *No.* 16; schepen Johanna Frederica; brikken Johanna Hubertina, Cornelia, Hendrik, Johanna; schoener Aligator, Sophia.—Arab. brik Fattaholkair; sloep Cheribon.—Maleische brik De Goede Hoop; schoener Remantjieta; sala sala Boejang Slamat.—Chinesche brikken Sandhang, Pieternella, Geap Gwan.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Nov. 17—Z. M. roei-kanonneer-boot *No.* 13, stuurman Wellegens, van Sumanap den 14den november.

Nov. 18—schip *Jessij*, C. Stricker, van Batavia den 10den november; passagiers, de heer Trail en dochter, en de heer Liddle.—Z. M. roei-kanonneer-boot *No.* 8, 2de luitenant A. Bartels, van Macassar den 7den november.

Nov. 19—Voor het gouvernement ingehuurd particulier schip *Esperance*, J. S. Davis, van Batavia den 7den november; passagier, mevrouw Palm.

Vertrokken.

Nov. 18—schoener *Cecilia*, Aboe Bakar, naar Probolingo.

Nov. 20—schoener *Molucco*, T. S. Perrij, naar Pasfourouang.

Nov. 21—Voor het gouvernement ingehuurde particuliere brik *Johanna Theodora*, Slamat, naar Krimon Java.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *van der Werff*, korvetten *Courier*, *Zeepaard*; brik *Orestes*; kanonneer-booten *No.* 8 en 13; schepen Thomas Wilson, Henriette Elizabeth, Star, Prins Blucher, Emile, Jessij, Esperance; brikken Amazoon, Livinia, Marzoekie, De Hoop, Maria Catharina, Francina, Tiksing; schoeners La Modeste, Lucifer, De Hoop, Frederika; kotter De Goede Hoop.

BATAVIA, *den 30sten november.*

Volgens berigten van Macassar ontvangen, is, twee dagen na het vertrek der onzen uit de baai van Tonteli (zie ons nummer 45), het inlandsch hoofd *Kraeng Glisson* met zijne onderhoorige manschappen binnen dezelve gekomen, en heeft nog eenige roovers vaartuigen, benevens de negorijen Dampelas en Balisang, die mede aan de roovers toebehoorden, en werwaarts zij gedeeltelijk gevlugt waren, verbrand.

Bij deze gelegenheid is het den korporaal *Fredrik Nicolaas*, die in de maand junij 1820 door de roovers was genomen, gelukt zijne bewaarders te ontsnappen, en alzoo zijne vrijheid weder te erlangen.

Deze man bevond zich in eenen allezins deernis waardigen toestand. Van alles beroofd, en genoegzaam naakt, is zijne gezondheid daarenboven zoodanig door de geledene vermoeijenissen ondermijnd, dat hij niet alleen voor den militairen dienst, maar ook voor allen anderen arbeid, verder te eenemaal ongeschikt geworden is. In deze omstandigheden is hem van het gouvernement een pensioen toegelegd, waardoor hij in staat wordt gesteld voor den verdere ge in zijne behoefte te voorzien.

Wij hebben in een officieel blad van Ceylon de volgende publicatie over den uitvoer van *kaneel* aangetroffen, welke ons belangrijk genoeg is voorgekomen om alhier te worden overgenomen.

Gouvernements Advertentie.

WORDT hiermede bekend gemaakt, dat het Gouvernement van Ceylon voornemens is toe te staan den algemeenen uitvoer uit dit eiland van *kaneel*, in ieder schip en naar iedere plaats hoegenaamd, behoorende tot staten in vriendschap met Zijne Majesteit, en onderworpen aan alle commerciële verbonden met vreemde magten bestaande, mits dat het *kaneel* gekocht zij uit de Gouvenements pakhuizen; en het is het voornemen, van

Dit artikel publieke verkooping te houden, op den eersten maandag van iedere maand, aan het uitvoer-pakhuis, dan wel op eene andere meer geschikte plaats, waarvan te Colombo behoorlijk narigt zal worden gegeven.

De eerste maandelijksche verkooping zal gehouden worden op den eersten maandag in december aanstaande, en de hoeveelheid, welke bij iedere verkooping zal worden opgeveild, zal waarschijnlijk bedragen omtrent *vijftig duizend* pond.

Het *kaneel* zal worden verdeeld in drie soorten, eerste, tweede en derde, en gepakt in balen van *een honderd* pond, en de op te veilen kavelingen zullen bestaan uit vijf balen ieder kaveling.

Het product moet betaald worden in gereed geld op het eiland gangbaar, of in specie, welke ontvangen zal worden volgens den wissel van den dag op Colombo.

De kooper van ieder kaveling zal ontvangen eene licentie in duplo, meldende de hoeveelheid en hoedanigheid van het *kaneel*, mitsgaders certificaat, dat hetzelve van het Gouvernement gekocht is, en den houder het regt toekennende, om de specerij vrij van alle regten uit te voeren. Deze licentien zullen kunnen worden overgedragen, en zoo dra het product wordt ingescheept, zullen de licentien in duplo moeten worden vertoond aan den commissaris der revenuen, om door hem te worden beschreven met den naam van het schip, en de haven naar welke hetzelve van Colombo wordt vervoerd, welke haven de eenigste op het eiland zijn zal, van waar afschepingen zullen worden toegelaten.

De uitvoerder zal ten kantore van inkomende en uitgaande regten deponeren het duplicaat van de licentie, het origineel onder zich houdende, ten einde, des vereischt, vertoond te worden aan het kantoor van inkomende en uitgaande regten in Engeland.

Alle *kaneel*, waarvan de uitvoer geschiedt of beproefd wordt zonder licentie, zal worden geconfisqueerd, en de persoon, die hetzelve vervoert of tracht te vervoeren, zal onderworpen zijn aan eene boete van *drie honderd* rijksdaalders (Rix Dollars) voor ieder pond.

De verkoop van *kaneel* in het klein op het eiland zal blijven voortduren onder de reeds gemaakte bepalingen, gelijk mede blijven bestaan alle boeten op den verkoop of het bezit daarvan, door personen daartoe niet gewettigd.

Op last van Zijne Excellentie.

JOHN RODNEY,

algemeene sec. van het Gouvt.

Bureau van den algemeenen secretaris, 10 mei 1822.

De volgende annonce van den resident van Samarang, aan de autoriteiten en ingezetenen aldaar, is ons ter plaatsing toegezonden.

Aan alle civiele en militaire autoriteiten, benevens de ingezetenen der residentie Samarang.

De rampspoedige gebeurtenis in de residentie der Preanger Regentschappen kort geleden voorgevallen, en waarvan de details in de beide laatste couranten vervat zijn, heeft algemeene deelneming doen geboren worden in het lot der ongelukkigen, welke de slagtoffers dier gebeurtenis zijn geweest en nog zijn.

Uit onderscheidene zijdelingsche aanzoeken is mij gebleken, dat het slechts aan een punt van vereeniging ontbreekt, om het opgewekte mededoogen door daden te manifesteren, en dit biede ik bij deze aan.

Ik hebde heeren *J. H. Beer*, *J. H. Hinsch*, en *G. A. Baud* (die tevens de functie van secretaris zal waarnemen) verzocht, zich tot eene commissie te willen vereenigen, tot het verzamelen der weldaden, en deze heeren hebben dit met geestdrift op zich genomen.

Voor den pecuniëlen onderstand, welken gij deze ongelukkigen zoudt willen toereiken, is reeds hiernevens eene inteekenings-lijst gevoegd, waarvan de inrigting geene nadere opheldering zal vorderen; dan, geld is niet het eenige, waarmede men die ongelukkigen kan te gemoet komen. Linnen tot verband voor de duizende gekwetsten, Javaansche kleedingstukken voor de duizende van alles ontblootte schepselen, welke de ramp ontkomen zijn, en genoegzaam naakt rondzwerven, alle deze objecten zijn even nuttig, ja nuttiger dan geld, en kunnen door UEd. gezonden worden aan een der leden van bovengemelde commissie, welke alles zullen verzamelen, en van tijd tot tijd aan den heer resident der Preanger Regentschappen toezenden, om, onder diens beleid, aan de lijders te worden uitgedeeld.

Samarang, den 18den november 1822.

De resident,

H. J. DOMIS.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

SPANJE.

MADRID, *den 27sten mei.*

Men heeft in de vergadering der Cortes voorgedragen een adres aan Z. M., inhoudende eenige bedenkingen over het ongeduld, het welk bij de natie wordt bespeurd, wegens de vertraging, die de vestiging der constitutionele instellingen steeds ondervindt, en strekkende, om Z. M. te verzoeken, zoo spoedig mogelijk alle voorname ambten toe te vertrouwen aan lieden, welke de thans bestaande orde van zaken stellig aankleven; dadelijk de nationale militie te wapenen en te vermeerderen, en elk vreemd gouvernement, het welk zich met de Spaansche aangelegenheden zoude willen bemoeijen, te doen gevoelen, dat de natie den wil en de magt heeft hare regten te doen eerbiedigen. Men heeft dit adres van de zijde der hevige constitutionelen, als niet krachtig genoeg, bestreden, doch de denkwijze der meer gematigden heeft, met 85 tegen 48 stemmen, de overhand behouden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT *den 2den junij.*

Sedert drie dagen heeft men geene nadere tijdingen van de Turksche grenzen; het blijkt alzoo niet, hoeverre de Porte met de ontruiming der vorstendommen is gevorderd. Uit Odessa schrijft men van den 11den mei, dat, bijaldien het der Porte in de daad ernst was met deze ontruiming, de vrede met Rusland voorzeker behouden konde worden, doch dat men steeds twijfelde, of de Muzelmannen in dit opzigt aan hunne belofte in allen deele zouden voldoen.

Men heeft voor het overige uit genoemde haven berigt, dat aldaar in de eerste dagen van mei een aantal schepen uit Konstantinopel was aangekomen, om granen te laden; dat men met dezelve berigten had uit gemelde hoofdstad tot den 6den, als wanneer aldaar het gerucht liep, dat de vereenigde Grieksche scheepsmagt het eiland Scio te hulp was gekomen, en de vloot van den *Kapudan-Basja* had verslagen. Dit gerucht schijnt echter voor als nog weinig geloof te verdienen.

den 6den junij.

De laatste berigten uit Konstantinopel zijn van den 10den mei. Dezelve behelzen een treurig tafereel van den toestand van het eiland Scio. Duizende vrouwen en kinderen zijn van daar derwaarts gevoerd om ter verkoop gesteld; velen zijn onder weg omgekomen; sommige vrouwen moesten met zweepslagen genoodzaakt worden voedsel te gebruiken. Men had zich gevleid, dat de Scioten nog met eenige toegevendheid behandeld zouden zijn geworden, dan de uitkomst leert, dat men zich in die hoop heeft bedrogen; niemand wist wat van de Scioten, die in de hoofdstad gevangen waren genomen, geworden was. De handel der Grieken lijdt bij de verwoesting van dit eiland een schier onoverkomelijk verlies. Men wilde in Konstantinopel berigt hebben, dat de Grieksche vloot de Turksche in de wateren van Scio onverhoeds, en terwijl de equipagien aan land waren, om te plunderen, had aangetast, en ten deele naar Tschesme gejaagd, doch daar dit berigt alleen van de zijde der Grieken werd gegeven, vond het weinig geloof. Voor het overige vleide men zich in Konstantinopel met het behoud van den vrede, en verzekerde men, dat de Porte, vast vertrouwende dat Rusland den Grieken geen opstand geenszins ondersteunde, toegeeflijker zoude worden.

Men heeft het berigt ontvangen, dat de Basja van Salonichi de Macedonische insurgenten heeft verslagen. In latere berigten uit dien omtrek, en wel uit Seres, tot den 1sten mei, verzekert men, dat genoemde Basja alleen eenige weerlooze Grieksche dorpen, niet verre van daar, heeft overvallen, en meer dan 10,000 vrouwen en kinderen heeft doen medeslepen, welke op de markt van Salonichi voor 10 tot 15 piasters zijn verkocht.

In brieven uit Konstantinopel van den 10den mei, hier ter stede ontvangen, verzekert men, dat de Porte eindelijk door de dreigementen van Lord *Strangford* bewogen is geworden, om toe te geven; dat zij alle de Scioten en Moreoten, welke nog in de hoofdstad gevonden werden, heeft doen vatten, en dat deze maatregel de menigte veel genoegen heeft gegeven.

HAMBURG, *den 4den junij.*

Met berigten uit Petersburg van den 18den mei verneemt men, dat aldaar steeds dezelfde onzekerheid aangaande den oorlog en den vrede blijft heerschen; men sprak nog altijd van eene aanstaande reize des Keizers naar de armée, doch men meende tevens, dat Z. M. niet lang afwezig zoude blijven. Men schrijft uit het zuiden van Rusland, dat men, na de komst van den heer *Tatitschef*, den Keizer steeds bij de onderscheidene armees, te weten, de garde, het corps van Litthauen en de armée in Bessarabie, heeft gewacht; dat er ten minste alom aanstalten tot zijne ontvangst zijn gemaakt. Men meende, dat het corps van Litthauen bij divisien zoude worden geinspecteerd, en daarna den togt naar Warschau zoude aannemen.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 18den mei.*

In een der antiliberale dagbladen vindt men eene proclamatie, die het verzekert, dat in geheel Spanje verspreid is, en een' wapenkreet bevat, door Spanje aan zijne kinderen gerigt, om hen op te zetten tegen het tegenwoordig regeringstelsel. Dit stuk is in de hevigste uitdrukkingen opgesteld, waarvan het slot tot een staaltje moge strekken, luidende hetzelve aldus:

„ Waartoe bewaart gij uwen moed en dapperheid, daar de liberale en republikeinsche factie u, den Koning en de koninklijke familie als lammeren ter slagtbank wil voeren? Zouden twintig duizend meineedige soldaten, twintig duizend eerlooze liberalen, verscheidene millioenen getrouwe onderdanen overheeren? Laten die goddelooze en misdadige horden vallen; laten zij verdwijnen op het geluid van een' algemeenen en eenstemmigen kreet..... Laten hunne namen en woningen in asch vergaan.... Ontwaak, onverwinbare leeuw van Spanje, strek uwe bloedige klaauwen uit..... Laat de krijgstrompet het schrikkelijk maar onvermijdelijk oorlogsgeschal doen hooren. Men moet met roem sterven, en niet in schande leven.

„ Spanjaarden! uwe moeder noodigt u tot dezen heiligen strijd; zij roept u op, zij zet u aan. Leve de sterke God, de God des krijgs! leven zijn heilige eeredienst, zijne geheimenissen, zijne gewoonten, bisschoppen en priesters! Leve de koning *Ferdinand VII* en zijn koninklijk geslacht! leven de trouwe onderzaten! Dat de liberale, de republikein, de goddelooze vergaan, en *St. Jacob* hen verdelge.

den 3den junij.

De studerende jeugd heeft heden den verjaardag van den dood van den jongen *Lallemand*, welke twee jaren geleden, onschuldig, op eene ongelukkige wijze, het leven verloor, willen vieren, en te dien einde eenen plegtigen lijkdienst in de kerk van *St. Eustache* doen verrigten. Zoo men verzekert, heeft de aartsbisschop dezen eeredienst verboden, en bevel gegeven om de kerk te laten sluiten. De jonge lieden, welke ten getale van drie duizend waren opgekomen, vonden den ingang der kerk met troepen bezet, en wilden zich daarop naar de boulevards begeven; doch werden almede door de militaire magt in dit oogmerk verhinderd. Zij verdeelden zich in verscheidene troepen, van welke eene naar het kerkhof van P. Lachaise, alwaar *Lallemand* begraven is, dacht te trekken; doch ook het kerkhof was met gensdarmes bezet, welke aan de jonge lieden te kennen gaven, dat zij bevel hadden hun den ingang te beletten. Volgens het verhaal der ministerielen, hebben de gensdarmes zich aldaar genoodzaakt gezien de studenten met geweld uit een te drijven, een vrij groot aantal te kwetsen, en verscheidene in verzekerde bewaring te nemen; doch volgens de liberalen hebben de jonge lieden zich bereid getoond, om aan het bevel te gehoorzamen, en is men den aanval alleen verschuldigd aan het ongeduld van den commanderenden officier, omdat de menigte niet spoedig genoeg uit een was geraakt. Hoe het zij, zoo veel is zeker, dat de gensdarmes, zonder voorafgaande sommatie, er op in hebben gehouwen, en dat de jonge lieden met overhaasting de vlugt hebben genomen. De meesten bereikten in tijds eenige openstaande huizen, terwijl anderen zich achter eenige rijtuigen, als achter eene soort van verschansing, in zekerheid stelden.

Inmiddels trokken eenige andere studenten met ongedekten hoofde voorbij de woning van hunnen overleden makker; zij vereenigden zich daarna op het plein voor de kerk van *Ste. Geneviève*. De ministeriëlen verzekeren, dat de militaire magt dezelve niet dan met moeite van daar heeft verdreven, en dat bij die gelegenheid verscheidene soldaten gewond zijn geworden. De liberalen geven daarentegen voor, dat alles rustig zoude zijn afgeloopen, had zich niet een liverij-bediende van den hoogleeraar *Pardessus*, welke als een hevige antiliberaal te boek staat, onder den hoop gemengd. Eenige heethoofden, meenende dat de bediende hen kwam trotseren, grepen denzelven bij de kraag. De gensdarmes, aldaar geposteerd, gedroegen zich met de meeste bedaardheid, en werden door de meer gematigde studenten ondersteund, toen ongelukkig eene afdeeling infanterie met gevelde bajonetten onder de menigte drong. De jonge lieden zagen al dadelijk naar middelen om, ten einde zich te weer te stellen, vonden die in de hoopen steenen, welke op het plein lagen, en smeten zoo dapper om zich heen, dat de soldaten terug trokken, waarna de orde werd hersteld en het plein ontruimd.

Men verzekert al verder van de ministeriële zijde, dat de heer *Benjamin Constant* te vergeefs pogingen zoude hebben aangewend, om de kerk voor de studenten te doen openen. Volgens het berigt van de tegenovergestelde zijde, bevond zich die gedeputeerde toevallig in dien omtrek, en werd hij door de jonge lieden, welke hem dadelijk herkenden, met een vreugdegejuich begroet.

(*Haarl. Courant*)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 4den junij.*

Men ziet met verlangen nadere berigten uit China te gemoet. De theehandel is van groot gewigt voor dit land; de schatkist ontvangt van dezen handel jaarlijks eene som van drie milioenen sterlings; voor denzelven worden vele schepen en zeelieden gevorderd. Velen meenen, dat de Chinesche regering, hoe trotsch en hoogmoedig zij dan ook wezen moge, zich met een voorwendsel zal laten te vreden stellen, daar kapitein *Richardson* nimmer mag besluiten tot het uitleveren van zijn' konstabel, welke door het lossen van het geschut aan de bevelen van zijne wettige overheid heeft gehoorzaamd, en die onvermijdelijk, even als onlangs een Amerikaansch matroos, naar Chineesch gebruik, onder de gruwelijkste pijnigingen ter dood zoude worden gebragt. Anderen begrijpen, dat, zoo de Chinezen soms weigerachtig mogten blijven, om de Britten weder toe te laten, het van belang konde zijn, dat dezelve zich op den duur daar te lande, en wel in Kanton, en 3 à 400 mijlen in den omtrek, vestigden; zij meenen, dat de zaken in China zoodanig zijn gesteld, dat 20,000 man, welke men ligtelijk in Oost Indië zoude kunnen bijeenbrengen, zich tegen alle mogelijke vijandelijke aanvallen der Chinesche krijgsmagt met den besten uitslag kunnen te weer stellen, en dat de kosten der onderneming daarenboven uit de geldkisten der Chinezen zelven gevoegelijk zouden kunnen worden bestreden.

(*Haarlemsche Courant.*)

NEDERLANDEN.

DELFT, *den 21sten meij.*

Het lijk van den vice-admiraal *van Braam* is gisteren namiddag plegtig en met militaire honneurs, in de Nieuwe Kerk alhier, ter aarde besteld; hetzelve werd gedragen door twaalf gedecoreerde onder-officieren, warvan zes tot het korps mariniers en zes tot het garnizoen behoorden, en voorafgegaan door de muzijk, tamboers en pijpers en een gewapend detachement flankeurs van de 9de afdeeling, gecommandeerd door den generaal provinciaalen commandant van Zuid Holland *Detmers*; de vice admiraals-vlag werd door een' tweeden luitenant ter zee voor het lijk uit gedragen; de admiraals *van de Capellen* en *de Jong* en de generaals *de Man* en *Voet* droegen de slippen van het rouwkleed; het lijk werd in staatsie gevolgd door de familie van den overledenen in rouwgewaad; de generaals-officieren der zee en landmagt uit 's Hage, Delft, Rotterdam, en omliggende plaatsen, de kolonels, commandanten der korpsen en verdere hoofd-officieren der zee-en landmagt, de officieren van het korps mariniers uit Rotterdam, de officieren van de marine en verdere kapiteins en luitenants, zonder onderscheid der korpsen, en de onderofficieren van het korps mariniers, terwijl het korps kadetten der artillerie- en genieschool en detachementen infanterie en artillerie den trein sloten.

(*Rotterdamsche Courant.*)



MENGELINGEN.

KWEEKSCHOOL VOOR DE ZEE-VAART.

Vervolg en slot van het verslag, rekening en verantwoording van het Vaderlandsch Fonds, ter aanmoediging van 's lands zeedienst.

In het afgeloopen jaar hebben wij het geluk gehad, dank zij der goddelijke voorzienigheid, geen' onzer kweekelingen in dit gesticht door den dood te verliezen.

Dan onze waarde grijze bootsman *Christiaan Jansfen*, die kort na de oprigting van dit gesticht dien post aanvaard en steeds met ijver en vlijt waargenomen heeft, is op den 30sten september in het zelve overleden; en wij hebben zijn lijk met de gewone plegtigheid, vergezeld door Commissarissen, de officieren van het gesticht, en de kweekelingen, den 5den october ter aarde besteld, onder dankbare nagedachtenis van de langdurige diensten, die hij met onvermoeiden ijver, zoo lang zijne krachten hem zulks toegelaten hebben, aan dit gesticht bewezen heeft. Dan toen ouderdom, ziekte en zwakte hem begonnen te beletten, alle de deelen van zijnen post waar te nemen, hebben wij daarin voorzien, met tot bootsmans-maat aan te stellen den persoon van *Willem Clement*, over wiens verrigtingen wij reden hebben te vreden te zijn.

Niettemin vorderde het welzijn des gestichts, dat tot bootsman een man verkozen wierd van meerdere jaren en ondervinding, en na de noodige informatien ingewonnen te hebben, is onze keuze gevallen op *Hendrik Kits*, die verscheiden jaren in die betrekking gevaren heeft, en over wien wij dan ook alle reden hebben onze tevredenheid te betoonen.

Wij wenschen en verwachten, dat hij met denzelfden ijver, waarmede hij zijnen post tot nu toe waargenomen heeft, en met dezelfde bescheidenheid, waarmede hij onze kweekelingen behandelt, moge voortgaan, en zoo doende aan het gesticht wezenlijke diensten bewijzen.

In 's Hage heeft ons gesticht op den 20sten november een treurig verlies geleden, door het overlijden van onzen verdienstelijken medebroeder, den heer Mr. *A. van Twist*, die sedert het jaar 1801 den post van Commissaris in 's Hage, met eenen belangeloozen ijver, tot zijn' dood toe heeft waargenomen, en niettegenstaande zijne hooge jaren, hebbende den ouderdom van 84 jaren bereikt, nog altijd even onvermoeid en actief was, wanneer de belangen van het gesticht het vereischten. Wij betreuren 's mans dood, en houden zijne nagedachtenisse in dankbare zegening.

Daar nog drie Commissarissen in 's Hage aanwezig zijn, hebben wij voor als nog niet noodig geoordeeld, deze vacature te vervullen, ons verlatende op derzelver activiteit, om de werkzaamheden met denzelfden ijver, als de waarde overledene zulks gedaan heeft, te blijven behartigen.

Een ander verlies, doch gelukkig uit eene minder treurige oorzaak ontstaan, heeft onze vergadering getroffen, daar onze waarde medebroeder, de heer Mr. *Nicolaas van Beeftingh*, deze stad met der woon heeft verlaten, en dienvolgens op den 3den october zijn ontslag verzocht, en zijnen post in den schoot dezer vergadering nedergelegd heeft, hetwelk wij aan zijn Ed. niet hebben kunnen weigeren; dan, doordrongen door de uitstekende diensten, die hij aan ons gesticht gedurende den tijd van 5 jaren bewezen heeft, en in de hoop van hem eenmaal hier ter stede weder te mogen zien, hebben wij hem het *Honorair Lidmaatschap* aangeboden, dat hij ook goedgunstig aangenomen heeft, en wij vertrouwen dat wij daardoor, zoo menigmaal de heer *van Beeftingh* deze stad zal bezoeken, in de gelegenheid zullen zijn, zijn Ed. in onze vergadering te zien verschijnen, om van zijne nuttige voorlichtingen gebruik te kunnen maken, daar hij altoos getoond heeft, een ijverig voorstander van deze directie te zijn, en een bijzonder belang in onzen vriendenkring te stellen.

In zijne plaats is de heer *Jan Hendrik Ameshoff*, hier tegenwoordig tot Commissaris verkoren en aangesteld, dien wij thans de eer hebben aan Ul. voor te stellen.

De diensten, die deze heer reeds in andere betrekkingen bewezen heeft, strekken ons tot waarborg, dat hij met geene mindere vlijt en ijver de belangen van dit fonds en gesticht, gezamenlijk met ons, zal behartigen.

Aan U mijne Heeren, leeraren der onderscheidene christelijke kerk-genootschappen, die onze kweekelingen zoo liefderijk als belangeloos in den godsdienst en de zedekunde onderwijst, zijn wij den grootsten dank verschuldigd, voor alle die getrouwe zorgen, welke Gijl. bij voortduring besteedt, om de jeugdige harten onzer voedsterlingen tot het goede, en tot christelijke deugd en godsdienst op te leiden, welke hun grootste troost en toeverlaat in alle hunne omstandigheden en wederwaardigheden dezes levens moet uitmaken.

Gijl. mijne Heeren werkt daartoe krachtdadig mede, om onze pogingen te onderschragen, en hun eeuwig welzijn te helpen bevorderen.

Mogte hunne erkentenisse en dankbaarheid voor de groote weldaden, die Gijl. hun bewijst en die wij hun dagelijks voorhouden, Uwe aangenaamste belooning zijn.

Gelijke dank zij ook door ons toegebragt aan den kundigen arts en heelmeester van dit gesticht, de heeren *Thijssen* en *Jas*, die onophoudelijk met hunnen raad en hulpe onze kweekelingen behandelen, en niets verzuimen om dit gesticht van dienst te zijn.

Niet minder mogen wij ons beroemen op den voortdurenden ijver van onzen verdienstelijken Commandeur, die sedert eene reeks van 27 achter een volgende jaren, dien moeijelijken post, met het meeste beleid, bezadigdheid, oplettendheid en zorge, vervult en bekleedt, en niets verzuimt, waarin hij dit gesticht van nut kan zijn. Het moet vooral voor U, mijn Heer de Commandeur, eene aangename herinnering zijn, welk groot aantal jongelingen gij reeds tot het doel hunner bestemming opgeleid hebt; en het welgelukken van de meesten kan niet minder dan eene aangename vergelding zijn voor de onvermoeide vlijt, waarmede gij uwen werkzamen post steeds hebt waargenomen. God schenke U het voorregt om daarin nog lang nuttig te kunnen zijn.

Aan U verdienstelijke *J. Swart*, onderwijzer in de stuurmanskunst, weten wij niets nadrukkelijker te zeggen, dan dat gij de verwachting, die wij reeds van U hadden, overtreft.

Ga voort met denzelfden ijver onze kweekelingen te onderwijzen, en mogte het getal bekwame voedsterlingen, die onder Uw beleid in de stuurmanskunst onderwezen worden, hoe langer hoe meer van Uwe geschiktheid tot den post van leermeester getuigen, en eenmaal de vruchten van Uwe eigene ondervinding plukken.

Over alle de verdere officieren en suppoosten, alsmede den boekhouder, kunnen wij niet nalaten onze tevredenheid te betuigen; het is op U aller medewerking, dat wij staat maken, welke alleen geschikt is om onzen moeijelijken arbeid te onderschragen, en Gijl. kunt op onze ondersteuning rekenen; terwijl de overtuiging, van alle Uwe pligten getrouwelijk waargenomen te hebben, voor Ul. gelijk voor ons, de beste en genoegelijkste belooning moet uitmaken.

Mogen wij nu nog mijne Heeren, tot slot van ons verslag, eenige weinige oogenblikken toewijden aan dankbaarheid en erkentenis.

Het is in de voornaamste plaats, dat wij dezelve op de eerbiedigste wijze aan Z. M. den Koning toebrengen, voor de zonderlinge gunst, die het Z. M. behaagd heeft, dit jaar op eene zoo ondubbelzinnige wijze aan dit gesticht, en aan ons als bestuurders van hetzelve, te bewijzen, door de gewone toelage van *f* 12,000 te verleenen. Wij vertrouwen, dat het Z. M. welbehagen zal zijn, uit overtuiging van het nut, dat wij steeds zullen trachten te stichten voor de nationale zeevaart, ons diezelfde gunst bij voortduring te doen genieten.

Wij zenden de vurigste wenschen ten hemel op, dat het den alvermogenden behagen moge, zijn dierbaar leven nog lang te besparen, zijne regering voorspoedig en gelukkig te maken, en zijn koninklijk huis en vorstelijk geslacht met de dierbaarste zijner zegeningen te bekroonen.

Wij betuigen mede onzen dank aan Zijne Exc. den Minister der marine, voor de gunstige voordragt, die het hem behaagd heeft aan 5 onzer voedsterlingen te vergunnen, die op zijne voorspraak tot adelborsten in de Koninklijke marine zijn aangesteld geworden, en blijven in het vervolg op dezelfde gunst en voorspraak hopen, onder de stellige verzekering, dat wij daartoe geene andere voorwerpen zullen aanbevelen, dan die de noodige kunde bezitten, en naar ons inzien de geschiktheid hebben, om in Z. M. dienst met lof te kunnen treden.

En hoe zouden wij ook Zijne Exc. den Minister van de Kolonien niet hier onze hulde van dankzegging toebrengen, voor de vereerende wijze, op welke het Zijne Exc. behaagd heeft, niet alleen onze voordragt goedgunstig aan te hooren, maar zelfs daarop zoo een gunstig besluit te nemen, en met de dadelijke aanstelling van *van der Meulen* te bevestigen. Mogte aldus ook ons gesticht hoe langer hoe meer nuttig voor de Koloniale marine kunnen worden! Dit zal voorzeker ook eene van onze bedoelingen uitmaken.

Gelijke dank zij ook aan UEd., Wel Ed. achtbare heeren burgemeesteren dezer stad, toegebragt, voor de aanhoudende blijken van gunst en belangstelling in deze stichting, die wij wederom dit jaar hebben mogen ondervinden, en welke wij door Uwe tegenwoordigheid te dezer plaatse bevestigd zien.

President en directeuren der Nederlandsche bank ontvangen tevens onzen dank voor de verpligtende wijze, op welke zij ons vergunnen onze penningen bij hen te mogen storten.

Terwijl wij aan den heer Mr. *J. Bondt*, als regtsgeleerde, Mr. *E. C. Bondt* als notaris, *P. Sebbe* als procureur, en *J. Riboulleau* jr. als makelaar, welke allen in hunne verschillende betrekkingen de belangen van onze dubbele administratie zoo liefderijk als belangeloos behartigen, niet minder dankbaar zijn.

Eindelijk wenden wij ons aan UI., mijne Heeren donateuren en begunstigers van dit gesticht, onder hartelijke dankzegging voor de menigvuldige en aanhoudende blijken, die wij van Uwe goedkeuring steeds mogen ondervinden. En zoo al van jaar tot jaar onze donatien merkelijk verminderen, zoo is zulks zeker niet aan Uwe mindere milddadigheid toe te schrijven, maar alleen aan andere bijkomende oorzaken te wijten, en wel voornamelijk ook, dat men zich algemeen verbeeldt, dat de kweekschool voor de zeevaart reeds zoo lang gevestigd is geweest, dat dezelve genoegzame eigene fondsen bezit, uit welker revenüen zij zich overvloedig onderhouden kan, waarbij dan ook nog in aanmerking komt het groot aantal niet minder nuttige inrigtingen en instellingen, die er sedert de herstelling van de kweekschool opgerigt zijn, waarop het Nederlandsch volk roem magdragen, en waarvan het tegenwoordig opkomend geslacht eene levendiger kennis draagt; dan, aangemoedigd mijne Heeren door Uw loffelijk voorbeeld, zullen zij dit nuttig gesticht mede niet vergeten; prent dus aan hen gestadig in, dat de kweekschool voor de zeevaart, zonder milde bijdragen, dat nut niet voor de nationale zeevaart kan aanbrengen, waarvoor wij als bestuurders dezelve wenschten te doen strekken. Laat ieder koopman, ieder scheepsreeder, ieder assuradeur, welke allen het grootste belang hebben, om hunne schepen door kundige nationale zeelieden gevoerd en bemand te zien, hiertoe het zijne toebrengen, en wij zullen gewillig die penningen doen strekken, om hen daarvan de rijke vruchten te doen inoogsten.

Ziet daar mijne Heeren! aan UEd. zoo kort mogelijk het verslag onzer verrigtingen en lotgevallen over 1821 voorgeleed. Hebben wij daarmede Uwe goedkeuring mogen wegdragen, zoo zullen wij ons rijkelijk beloond vinden, voor onze onafgebrokene moeite en zorgen.

Vindt Gij. er iets op aan te merken, gaarne zullen wij Uwe aanmerkingen vernemen, en daar wij overtuigd zijn van de onvolmaaktheid onzer welmeenende pogingen, zullen wij trachten het gebrekkige te verbeteren; terwijl wij biddend wenschen, dat het God behagen mag zijnen heilrijken zegen aan Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, aan het Vaderland, dit gesticht, en alle verdere nuttige inrichtingen steeds te willen schenken, en bij voortduring dezelve in zijne beschermende genade te nemen.

Vervolg en slot eener reize in het zuidelijk gedeelte van Bantam (zie ons no. 32.)

Onze togt werd nu hoe langs hoe meer bezwaarlijk. Niet zelden zagen wij ons den weg in de bedding der rivier door klooven van bazaltgesteente afgesneden, waarvan menige enkele steen nog sporen aanbood van eenen vroeger piramidalen vorm, en over welke de vloeden bruisend naar beneden stortten. Alsdan bleef ons niets anders over dan den hoogen glibberigen oever te bestijgen, en langs boomtakken, welke wij over de openingen der spleeten leiden die wij hier en daar ontmoetten, over de gapende afgronden heen te glijden, die gereed stonden ons bij den minsten mistred in hunne verschrikkelijke diepten te begraven.

De beschouwing der ons omringende tooneelen vervulde ons des niettemin met de treffendste gewaarwordingen. Overal spreidde de natuur den vollen luister harer onbeperkte magt ten toon. Hier bewonderden wij het onnavolgbaar vermogen van het plantenleven, wanneer het ongestoord aan zijne eigene ontwikkeling wordt overgelaten; ginds beschouwden wij met ontzetting de allesverwoestende kracht der wateren, en de zigtbare sporen van vroegere aardbevingen, die haar geweld op den veranderden loop des vloeds hadden uitgeoefend. Duizelend staarden wij van den verhevenen oever in de diepte der klooven, van wier wanden de golven schuimend terugspatten. Bazaltgevaarten, ginds en herwaarts in eene hellende rigting aan de zijden des oevers verspreid, schenen slechts eenen enkelen krachtigen aandrang te behoeven, om in de bedding des vloeds ter neder te storten. Dikke boomstammen lagen diep onder ontzaggelijke steenklompen begraven, en de wanden des oevers vertoonden onmiskenbare groeven van den menigvuldigen hoogen stand des waters. Als door eene zeef dringt het water door de met mosch bekleede oeverwanden, of kleine bergstroomen, wier wateren zich in den *Tjioedjoeng* verliezen, banen zich door dezelve eenen weg.

Een dezer riviertjes verraste ons op eene aangename wijze; plotseling van onder een gewelf van struiken uitschietende, vormt het, door zijne vereeniging met den *Tjioedjoeng*, eene menigte trapsgewijze kort op elkander volgende watervallen, die als een uitgestrekt amphitheater zich aan het oog vertoonen.

Terwijl wij met de uiterste inspanning onzen weg vervorderden, nu eens langs den oever, dan eens, half met het ligchaam in het water, langs de bedding der rivier, spoedden de Baduis met vlugheid voorwaarts, en verwonderden zich dat wij met zoo weinig behendigheid onzen togt voortzetten. Onze toestand werd nu in der daad langs hoe meer bedenkelijk. Zoo vermoeid dat wij naauwelijks nog in staat waren ons staande te houden, moesten wij nog eene hevige onweersvlaag verduren, die ons allen door en door nat maakte, terwijl daarenboven de nevelachtige dampkring de ommestreken voor ons verduisterde. Uit dien hoofde wilden wij in eene kloof het einde van den regen afwachten; doch onze Baduis drongen op eenen spoedigen aftogt aan, en raadden ons geen oogenblik te dezer plaatse te vertoeven, dewijl eene plotselinge zwelling der rivier ons zoude kunnen noodzaken onder den vrijen hemel, of misschien wel in de boomen, te vernachten, terwijl wij daarentegen, op 1½ palen afstands van daar, op den meer verheven' oever een' pondok zouden aantreffen. Naauwelijks hadden wij deze plaats bereikt, dezelfde aan de westzijde van den *Tjioedjoeng*, die voor de toebereiding der offeranden bestemd is, toen een der hevigste *Banjers* uitbrak, dien onze wegwijzers zich herinneren konden immer gezien te hebben. Even als lava, die op haren weg alles met zich medesleept, drongen de wateren bruisend door de enge bergklooven heen, en bedekten de ontzaggelijke steenklompen die wij eenige oogenblikken te voren waren overgeklommen. Dof kaatste het gebergte den donder terug, en ratelend verhief zich het gedruis der neergeploste steenmassa's van uit de schuimende golven van den *Tjioedjoeng* omhoog.

In deze omstandigheden achtten wij ons gelukkig den raad der goede Baduis te hebben gehoor gegeven; want nu hadden wij niet alleen minder noods te wachten van het zwellen der rivier, maar wij waren ook door het breede dak (door de Baduis *Talahaab*, woordelijk dak van bamboes, genaamd) eenigzins beveiligd tegen het onstuimige weder. Zoodra de regen een weinig had opgehouden, zonden wij boden uit, die weldra bladeren van de *areca humilis* voor ons nachtleger aanbragten; op het groen tapijt van deze bladeren legerden wij ons nu rondom een vuur, waar wij allen nabij de helder brandende vlam ons tegen de gevoelige koude trachtten te dekken, en deel namen aan een gesprek, hetwelk wij door vertolking met de Baduis trachtten gaande te houden. Hoeveel echter dit gesprek ook bijdroeg om ons te vervrolijken, werd daardoor het onaangename gevoel van den honger niet onderdrukt, waarover onze Indische leidslieden niet minder dan wij zelven zich beklaagden. Een luid vreugdegejuich verhief zich dan ook, toen de *Giram Pohon Martini* langs omwegen, des avonds, omtrent negen ure, weder bij ons kwam, en ons eenen kleinen voorraad van gekookte rijst, met eene flesch wijn, die onze achtergeblevene jongens hem hadden medegegeven, toediende. Met betrekking tot dit laatste was het ons in de gegevene omstandigheden aangenaam, dat de Koran den Mahomedanen het gebruik van den wijn verbiedt, en dat de Baduis ongaarn dranken, die hun onbekend zijn, gebruiken; en ofschoon wij de rijst in gelijke maat met onze reisgenooten deelden, wilden wij hen echter niet door aanbiedingen van het druivensap in verzoeking brengen.

Na eenen slapeloozen nacht te hebben doorgebragt, begaven wij ons reeds in de morgenschemering op weg naar de grafsteden, na vooraf, op verzoek van de Baduis in den pondok Talahaab alle onze wapens te hebben afgelegd. De togt ging langzaam den stroom opwaarts, die nu wederom tot eene matige diepte gedaald was. Hier vond ik tusschen de blokken van bazaltgesteente ook somtijds groote stukken groenen bazalt-porphyr, ook gerolde kwarts, hier en daar met zwavelkies doortrokken.

Nadat wij nagenoeg twee palen ver de verschillende bogten der rivier opwaarts gevolgd waren, hadden wij de plaats onzer bestemming bereikt en beklommen nu den oostelijken oever ter bezigtiging der graven.

Hier breidt zich tusschen het digtste van een woud eene groote vlakte uit, die, naar gelang de oever allengskens rijst, zuidwaarts in onderscheidene kunsteloore terrassen is verdeeld. Bazaltsteenen van onderscheidene gedaante en grootte liggen hier en daar op de hoogten verspreid, en worden soms ook, wanneer zij plat en regtstandig zijn, door kleinere steenen ondersteund. Ziedaar de zoo hoog geëerde gedenkteekenen der oudheid, die alle met een dik bekleedsel van mosch begroeid zijn, zoo dat ik niet bepaaldelijk kan beslissen, of sommige derzelve willigt eenige kenmerken droegen van bewerking of opschriften; die echter, welke ik van hun omkleedsel ontdeed, vertoonden daarvan hoegenaamd geene sporen. Daar intusschen de Baduis dit onderzoek ongaarn en met bekommering schenen waartenemen, konde ik hetzelve niet tot alle grafsteden uitstrekken; want tot zelfs dit mosch is hun dierbaar, daar het de asche hunner vaderen bedekt, en met derzelver gedenkteekenen te naauw vereenigd is, dan dat zij dezen daarvan geheel zouden durven ontblooten. Van daar kennen zij hetzelve ook voortreffelijke heelkundige krachten toe, en onze Sundas, die er een gedeelte van ten geschenke ontvingen, verborgen dezen schat zorgvuldiglijk in hunne hoofddoeken.

De afscheidingen der bovengemelde terrassen worden paggers genaamd. Op het benedenste terras vindt men eenen steen, aan de nagedachtenis van *Sangijang Murrogul* gewijd; op het tweede staan onmiddelijk vooraan de zoogenaamde *juga pintoe ratoe*, en op de vlakte, voor zoo veel ik konde waarnemen, zonder eenige rangschikking, de grafsteenen van *Sangijang Batara Guru*,

„ *Tjiparaoij*,
„ *Padjariniang*,
„ *Tjireiak*,
„ *Saijron*,
„ *Mandaroijo*,
„ *Kadut*,
„ *Pakumbang*,
„ *Djara Anak*,
„ *Bantariiaga*,
„ *Panhadang*,
„ *Kasjek*.

Op de derde, zoo wel als op de vierde verhooging, schijnen de steenen met eenige orde te zijn geplaatst. In het midden de zelve is een steen van omtrent 8 voet hoogte opgerigt, die door eene menigte van op elkander gestapelde steenen omringd wordt.

De Baduis verbleekten toen wij deze grafsteden naderden, en bevende smeekten zij ons dezelve haastig te verlaten, daar zij voorgaven, dat eene waarschuwende stem zulks dringend van hen gevorderd had. Deze omstandigheid maakte ook op onze Sundasche togtgenooten eenen zulken indruk, dat zij almede verzekerden de dreigende stem gehoord te hebben. Een zoodanig tooneel moest, uit den aard der zake, over een reeds uit zich zelf zoo naargeestig oord, eene meer bijzondere somberheid verspreiden. De kleine omtrek der begraafplaatsen bij den onmeetbaren omtrek van het woud — de sombere schaduw der overhellende boomen bij de vriendelijke stralen die de zon op de bemoschte graven schoot, — deze gedenkteekens der grijze oudheid, zelven, en de gewijde stilte van het oord, slechts door het dof gemurmel van den *Tjioedjoeng* afgebroken, — dit alles had ons zoo zwaarmoedig gestemd, dat wij eenen diepen indruk gevoelden van de ontstelde blikken der goede Baduis, wier afgebrokene woorden ons door de even ontstelde Sundas werden overgebragt.

Hier liggen de overblijfsels van *Sangijang Goenong Pedujang*.

„ *Tjimerak*,
„ *Parakiang*,
„ *Kadukoeijang*,
„ *Sasjaka Djoen Koelang*,
„ *Panaitang*,

en een hooge boom, waarschijnlijk van het geslacht der vijgenboomen, beschaduwt derzelver rustplaatsen.

De meest verhevene dezer begraafplaatsen, van waar men alle de overige graven kan overzien, heeft veel overeenkomst met de voorgaande, met dit onderscheid, dat, in plaats van een langen regtstandigen steen, twee steenen in eene schuinsche rigting zoodanig over eenen steenhoop zijn geplaatst, dat derzelver einden, van de overige terrassen te zien, gelijk horens, eenige voeten vooruitspringen. Deze begraafplaats is aan *Sangijang Goenoeng Kuijgangang* gewijd.

Eindelijk keerden wij, tot groot genoegen der Baduis, terug naar de hut *Talahaab*. Hier besloten wij onzen terugtogt niet langs den *Tjioedjoeng* te ondernemen, maar, hoe moeijelijk dit ons ook mogte vallen, door het gebergte in noordwestelijke rigting eenen weg te zoeken naar de door Sundas bewoonde streken.

Treurig was deze terugtog. Vermoeid van de ongemakken der reis, mat van den slapeloozen nacht, van alle levensmiddelen ontbloot, moesten wij nog daarenboven ons eenen weg banen over het digt begroeide gebergte, alwaar de voeten diep in de losse plantenaarde verzonken, onze kleederen aan de dorens ver-

(*Het vervolg in het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 30sten* NOVEMBER, 1822.

(*Vervolg der Courant.*)

scheurden, en wij door bloed-egels en gehele zwermen van mieren als overdekt werden. Vergeefs zocht ons oog naar eetbare vruchten. Die, welke wij vonden, waren walgelijk, zamentrekkend en zuur. Vergeefs trachtten wij door herhaaldelijk te rusten onze krachten te herstellen. Wij werden langs hoe vermoeider, doch de honger dreef ons voort.

Na dat wij alzoo, in droefgeestige stemming, de *Pareangsche* bergketen doorsneden ha den, bereikten wij de lagere boschachtige str.ken van *Tjiesaat*, door de heldere stroomen van den *Tjikatomiena* bespoeld, alwaar wij reeds voetstappen van menschen ontdekten. Weldra genoten wij een ruimer uitzigt op den omtrek, en ontwaarden aan eenen nabijliggenden berg, uit welken groote kalkmassa's zich glinsterend verhieven, eenige hutten van *Tjiesaat*. Wij spoedden ons derwaarts, doch de bewoners van dit arme dorpje vonden ons niets ter verkwikking verschaffen, dan eenige manden met komkommers, die wij raauw met het sap der arenga gebruikten. Eerst omtrent den avond gingen wij verder, p ss er n t rp *Tjiberanie*, en overnachtten aan den kalkberg *Gornoeng Batoe*, van waar wij den volgenden mor en ons naar een pondok aan de *Tjiawie* begaven, die door de goedaardige Badus alreede tot onze ontvangst was ingerigt. C. L. B.

Bekendmaking.

DE resident van Batavia maakt bij deze bekend, dat de verkoop der LIJNWADEN, welke bij advertentie van den 23sten dezer is bekend gemaakt, op morgen geen plaats zal hebben.

Batavia, den 29sten november 1822.

De resident voornoemd,
BOUSQUET.

Bekendmaking.

DE resident van Batavia, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, maakt bij deze bekend, dat door hem eene inschrijving geopend is, voor de levering van eene hoeveelheid van 500,000 pond onbarige padie, welke successivelijk zullen moeten geleverd worden gedurende de zes eerste maanden van het jaar 1823, en waartoe de inschrijvings-biljetten te zijnen burele zullen dienen te worden bezorgd, voor of op den 31sten december aanstaande, wanneer deze inschrijving zal gesloten worden.

Batavia, den 30sten november 1822.

De resident voornoemd.
BOUSQUET.

Bekendmaking.

DE resident van Batavia, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, maakt bij deze bekend, dat door hem eene inschrijving geopend is, voor de leverantie van de benoodigde ververschingen ten dienste van Zr. Ms. Nederlandsche en Koloniale schepen en vaartuigen, welke gedurende het jaar 1823 ter reede van Batavia zullen gestationeerd zijn.

De inschrijving uiterlijk op den 4den december aanstaande zullende gesloten worden, zoo worden de gegadigden tot dezelve genoodigd, hunne inschrijvings-biljetten voor of op dien dag aan het residentie-kantoor in te zenden, alwaar dagelijks de voorwaarden, waarnaar deze leverantie zal worden uitbesteed, ter visie zullen liggen.

Batavia, den 23sten nov. 1822.

De resident van Batavia,
BOUSQUET.

Advertentie.

DE resident te Buitenzorg brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat de reparatien aan de gouvernements-herberg alhier thans voleindigd zijn, en in dezelve derhalve weder, gelijk te voren, logies zal worden gegeven.

Buitenzorg, den 13den november 1822.

De resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Advertentie.

DE resident van Buitenzorg maakt hiermede aan een ieder bekend, dat door hem, ingevolge autorisatie van de hoofd-directie van financien, is geopend eene inschrijving voor de leverantie

1°. Van vivres en brandhout, voor de tweede compagnie Bengaalsche lansiers, bestaande de vivres in:

Rijst,
Meel,
Zout,
Klapper-olie,
Versch ossen-vleesch, en
Peper.

2°. Van gras en padie, ten behoeve der te Buitenzorg gestationeerde kavallerie paarden;

beide voor den tijd van zes maanden, ingaande met primo januarij en eindigende met ultimo junij 1823.

Zullende de voorwaarden dezer uitbesteeding dagelijks, met uitzondering der zondagen, aan het residentie kantoor ter visie liggen, en de inschrijving met den 10den december aanstaande worden gesloten. De gegadigden gelieven mitsdien hunne inschrijvings-biljetten voor dien tijd aan hem resident te doen toekomen.

Buitenzorg, den 25sten nov. 1822.

De resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Edictale Citatie.

ALZOO de raad van justitie te Batavia, aan den advocaat en procureur Mr. *Johannes Gerlach Masch*, als curator van *Catharina Rosina Braune*, heeft verleend appointement van raauw actie, in cas van dissolutie matrimonii, bij edicte *ad valvas curiæ* tegens haren absenten man *Jacobus Burne*;

Zoo is het, dat ik *Hendrik Frederik Schouten*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur van voormelden raad, bij dezen voor de derde maal daarwaarde den voornoemden *Jacobus Burne*, omme tegen donderdag den 2den januarii 1823, des morgens te half acht ure precies, ter rolle van meergemelden raad te compareren, ten einde et tweed d faut te purgeren, en voorts te zien dienen van intendit, met de verificatien daartoe specterende.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd, te Batavia den 28sten november 1822.

De eerste deurwaarder en gezworen exploiteur voornd.
SCHOUTEN.

DE weeskamer te Batavia verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van wijlen *C. P. Tollens*, *C. F. Curtius*, *M. Bergen*, *J. Spangenberg* en *James Henrij Johnson*, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

De secretaris,
J. G. DE BOOSER.

Batavia, den 30sten november 1822.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip Schoon Verbond*,	P. F. Wegener.
Idem,	*idem schip Cornelia Sara*,	de Jong.
Idem,	*Amerik. schip Clarissa*,	J. D. De is.
Rotterdam,	*Ned. schip Ah is Marinus*,	J. Hahn.
Antwerpen,	*idem schip Maria*,	J. Moffat.
Mauritius,	*Eng. schip Constance*,	Regnaud.
Malacca,	*Ned. schip Malacca's Geduld*,	A. J. Wilde.
Rio en Sincapoere,	*brik Goed Fortuin*,	C. J. V lee.

Het paket brieven voor Nederland met kapitein *C. Swaan*, voerende het schip *Franklin*, zal op woensdag den 4den december voor twaalf ure worden gesloten.

BATAVIA, *den 28sten november 1822.*

De postmeester,
P. A. BIK.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de volgende schepen en mindere vaartuigen in lading liggen, om naar Europa en andere havens in Indië te vertrekken:

naar	schip	kapitein
Pontianak,	*Bogineez Pantiallang*,	Lal nang.
Idem,	*idem*	*idem* Dae Patale.
Batoe Litjeen onder Banjermassing	*idem*	Pa Donge.
Banjermassing,	*idem Toop*,	Sie Do pa.
Idem,	*idem Pantjallang*,	Tamoemoe.
Boegis,	*idem Paduakan*,	Salewange.
Idem,	*idem*	*idem* Lagemoek.
Cotte,	*idem Jolo ng Joloong*,	Oewa Nanga.
Idem,	*idem Paduakan*,	Oewa Baso.
Idem,	*idem Pantjallang*,	Oewa Oesoop.

Brieven of paketten kunnen, ter verzending met bovengemelde schepen en vaartuigen, aan het post-kantoor bezorgd worden.

SAMARANG, *den 23sten nov. 1822.*

De fung. postmeester.
C. L. TEMMINCK.

*** Getrouwd,
S. VAN SLOOTEN,
met
J. H. BAGGERS.
Batavia, den 10den nov. 1822.

*** Getrouwd,
O. M. ROBERTS,
met
D. W. TE BOEKHORST.
Batavia, den 16den november 1822.

MARRIED: J. O. M. ROBERTS esq. of the house of *van Rijck, Prediger & Co.* to miss D. W. TE BOEKHORST.
Batavia, 16th november 1822.

*** Getrouwd
HENDRIK JOHANNES NELIS,
met
HENRIETTA CAROLINA THIERBACH.
Sourabaija, 27 oct. 1822.

*** Getrouwd
JAN VERVEER Jacobsz,
luitenant ter zee van de 2de klasse,
met mejuffrouw
FARENDIENA JACOBA NEDERBOS.
Sourabaija, den 10den nov. 1822.

*** HEDEN verloste mijne echtgenoot *N. Smit* van eenen welgeschapen zoon.
G. VAN ZUIJLEN, *apt. laborant.*
Samarang, 31 oct. 1822.

*** HEDEN verloste, ten huize van den ondergeteekenden, zeer voorspoedig van eene welgeschapene dochter, vrouwe *H. W. Ondaatje*, weduwe wijlen den heer *Jacobus van Kooten.*
C. S. R. WIJNMALEN.
Rembang, den 14den nov. 1822.

*** Op den 6den november jl. beviel mijne waarde echtgenoot *Christine Hendrika Wilkens*, te Grissee, van een' welgeschapen zoon.
A. N. MARTEN.
Batavia, den 14den nov. 1822.

*** HEDEN verloste van eene dochter, de huisvrouw van
J. M. LOUIS.
Malambong, 15 nov. 1822.

*** HEDEN beviel allervoorspoedigst van eene dochter *E. J. de Lussanet de la Sablonière*, echtgenoot van
J. KORTENBOUT VAN DER SLUIJS.
Indramaijoe, den 15den nov. 1822.

*** HEDEN verloste bijzonder voorspoedig van eenen zoon de echtgenoot van
LAUNIJ.
Buitenzorg, den 20sten nov. 1822.

*** Op den 24 november 1822 is te Batavia van eene dochter verlost *C. H. Beijnon*, huisvrouw van.

J. CANTZ.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene dochter de echtgenoot van A. J. RUITENBACH.

Ceram, den 27 november 1822.

*** De tweede luitenant der kavallerie *J. Sieveringh*, mij op mijn gedaan verzoek toegevoegd, om mij naar deze kust te vergezellen, werd op den tienden dezer maand, in de rivier van Landak, werwaarts hij door mij in commissie was gezonden, door een' kaaiman plotseling weg gerukt, terwijl hij bezig was met zich te baden, en slechts zijn outzield ligchaam is een' korten tijd daar na voor een oogenblik gezien. Sedert bijna vier jaren aan mij gehecht, door de zuiverste banden van onderlinge genegenheid, wenschte hij mij naar Borneo te volgen, om .... zijn leven op de rampzaligste wijze te eindigen.

Allen die den overledenen gekend hebben betreuren een' edeldenkenden vriend, en het gouvernement verliest in hem eenen ambtenaar, die door zijne stille bedaardheid, gepaard met onkreukbare eerlijkheid en onbepaalden moed en ijver, zeker op deze kust van veel dienst had kunnen zijn.

Voor mij bijzonder is de wijze van zijnen dood dubbel smartelijk, en het is mij eene behoefte, den ontslapenen door dezen weg de laatst mogelijke hulde toe te brengen, die zijne vriendschap en zijn braaf karakter van mij vorderen.

J. H. TOBIAS.

Pontianak, den 29sten sept. 1822.

*** Heden overleed het dochtertje, waarvan wijlen mijne geliefde vrouw den 23sten verloste. J. D. MICHEL.

Rembang, den 28sten october 1822.

*** Op den 12den dezer overleed alhier de wel edele heer *G. F. Weidmann*, in leven eerste commies bij den heer algemeenen boekhouder.

D. H. STEPHAN,
J. H. SPANGENBERG.
Testamentaire executeuren.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons jongste dochtertje *Pitronella Cornelia*, oud vier jaren en vier maanden. HELBACH,
G. W. HELBACH, geb.
van Nieuwenhoven.

Batavia, den 15den nov. 1822.

*** Heden overleed te Batavia de wel edele heer *B. Conte*. Allen, die iets aan den overledenen te vorderen hebben dan wel verschuldigd zijn, gelieven binnen den tijd van zes weken hiervan opgave of betaling te doen, aan de ondergeteekende testamentaire executeuren.

DEANS en Co.,
P. LETOURNEUR.

Batavia, den 16den nov. 1822.

*** Op den 17den dezer overleed alhier, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van 33 jaren, de heer *Abram Martens Tjerks*, in leven 2de stads chirurgijn, wiens ijver en hulpvaardigheid in zijne betrekking thans velen moeten missen.

ALLE de genen, welke met den boedel uitstaande zaken hebben, worden verzocht daarvan ten spoedigste opgaaf te doen aan de ondergeteekende testamentaire executeuren.

S. G. SWEEBE.
J. SCHILL.

Batavia, den 20sten nov. 1822.

Died.] On Thursday night the 14th instant, *Elizabeth Frances*, infant daughter of *Thomas MacQueid*, Esq., aged 8 months.

Batavia, 21st nov. 1822.

*** Heden morgen te 9 ure trof ons de gevoeligste slag onzes levens, door het afsterven van onzen geliefden vader en behuwdvader, den heer *Emanuel Klaring*, in den ouderdom van vijf en zeventig jaren, van welke hij bijkans vijftig op dit eiland had doorgebragt.

Diep bedroefd, betreuren wij in den overledenen den besten vriend, raadgever en vader, welke, tot kort voor zijne laatste ziekte, door zijn opgeruimd en vrolijk humeur en goede gezondheid, tot vreugde was van een ieder welke met hem bekend was.

A. E. KLARING.
F. KLARING.
P. WIESEMAN.
D. WIESEMAN,
geb. *Klaring.*

Djocjocarta, den 27sten sept. 1822.

*** Heden overleed alhier mijn dierbare echtgenoot *J. W. Moorrees*, 2de luitenant ter zee, in den ouderdom van 43 jaren, aan eene kortstondige doch smartelijke leverziekte.

J. VAN SON, wed. *Moorrees.*

Sourabaija, den 17den nov. 1822.

*** Heden overleed, aan de gevolgen eener zenuwkoorts, mijn echtgenoot, de heer *Johannes Bernardus Meijer*, in leven burger koopman. Die den overledenen meer van nabij gekend hebben, zijn overtuigd dat in hem een liefderijk man en vader en een ware menschenvriend verloren wordt. H. VAN B. DE JONG,
wed. *Meijer.*

Batavia, 23 november 1822.

*** Op den 22sten dezer overleed alhier, in den ouderdom van 50 jaren, tot mijne innige droefheid, aan de gevolgen eener slijmberoerte, mijn geliefde broeder *Izaak van Minde*, in leven onderschout te Katappang, nalatende vijf onmondige kinderen.

Hoe smartelijk dit verlies voor mij is, daar ik nu 28 jaren met hem in onafgebroken broederlijke liefde alhier hebbe doorgebragt, zal elk weldenkende kunnen beseffen.

De onmondige kinderen verliezen aan hem een' vader, welke altoos getoond heeft een verzorger zijner kinderen te zullen zijn.

De achting, welke zijne superieuren bij dit afsterven voor hem hebben betoond, lenigt eene smart, welke ik zwaar gevoele, daar mij thans de beste vriend op dit levenspad door den wil van het opperwezen is weggenomen. Stilzwijgend zal ik dien wil eerbiedigen, verzoekende van brieven van condoleantie verschoond te blijven. S. VAN MINDE.

Batavia, den 25sten nov. 1822.

*** Na eene ziekte van weinige dagen werd mij op heden mijn geliefde zoon *Samuel Cornelis*, in den bloeijenden leeftijd van 22 jaren, door den dood ontrukt. Ik verlies in hem den braafsten zoon, en mijne kinderen eenen hartelijken broeder, wiens nagedachtenis ook bij allen die hem gekend hebben steeds in waarde blijven zal. P. H. REIJNST.

Batavia, 25 nov. 1822.

Died.] At Batavia, on the 25th instant, *Samuel Cornelis Reijnst* Esq., aged 22 years, partner in the firm of *Ten Brink & Reijnst*, sincerily regretted by all who had the pleasure of his acquaintance.

ALLE de genen, die iets te vorderen hebben dan wel schuldig zijn aan den boedel van wijlen den op den 26sten dezer, in den ouderdom van 64 jaren alhier overleden, burger *J. Mobron*, gelieven daarvan opgave en betaling te doen, binnen den tijd van eene maand, aan deszelfs testamentairen executeur.

W. VERHAAGE.

Grissee, den 30sten october 1822.

ALLE de genen, die iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van den op heden overledenen luitenant-kolonel *Remij Deville*, in leven plaatselijken commandant te Samarang, gelieven daarvan opgave en betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, van heden te rekenen, aan de benoemde commissarissen in den boedel.

J. C. RICHEMONT, *kolonel.*
P. LE SUEUR, *luit. kolonel.*

Samarang, den 4den nov. 1822.

ALLE de genen, die iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *P. J. Wipperman*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van eene maand, van heden af gerekend, aan den ondergeteekenden mede-executeur.

S. J. DOMBURG.

Batavia, 12 november 1822.

ALLE de genen, welke iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den wel edelen heer *G. F. Weidmann*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van eene maand, aan den ondergeteekenden.

D. H. STEPHAN.

Batavia, den 13den nov. 1822.

DIE iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van de op den 12den dezer overledene mejufv. *Helena Adams*, wed. *J. C. F. van Sleemielsch*, in den ouderdom van 77 jaren 3 maanden en 20 dagen, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden, aan

W. V. FRANS.
Testamentairen executeur.

Batavia, den 15den nov. 1822.

ALLE de genen, welke hun pretentien hebben opgegeven, of nog vermeenen mogten wettige pretentien te hebben, ten laste wijlen den wel edel gestrengen heer *Christiaan Lutjmes*, in leven eersten luitenant der artillerie en leeraar bij de militaire school, gelieven dezelve binnen eene maand na dato dezes te komen ontvangen, ten huize van den eerst ondergeteekenden, daar na verloop van den bepaalden tijd de boedel zal vereffend worden, en geene pretentien hoegenaamd zullen wo den aangenomen.

JOH. HAAS,
J. MEIJER, *luitenant,*
gesubstitueerde executeuren.

Samarang, 14 nov. 1822.

DIE genen, welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den wel edel gestrengen heer *Jacques Sieveringh*, 2den luitenant bij het regement huzaren no. 7, fungerend secretaris bij den commissaris voor Borneo, worden verzocht hier van aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de benoemde commissarissen in den boedel.

GUELTON, *majoor.*
DU LIGNAGE, *1ste luitenant.*

Rijswijk, 20 nov. 1822.

ALLE de genen, welke iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *E. Klaring*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, aan de testamentaire executeuren.

P. WIESEMAN, *2de luit. en Commandant van 's Sultans lijfwacht.*
A. E. KLARING, *2de luit. van het 5de regement, 2de bataillon, 4de compagnie, artillerie.*

Djocjocarta, den 17den sept. 1822.

ALLE de genen, welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *J. van Minde*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden, aan den ondergeteekenden.

S. VAN MINDE,
Testamentaire executeur.

Batavia, den 25sten nov. 1822.

DIE iets te pretenderen heeft van, of verschuldigd is aan de nalatenschap van wijlen den heer *Johannes Bernardus Meijer*, gelieve daarvan aangave en betaling te doen, voor ultimo december 1822, aan den testamentairen mede-executeur.

L. HEUKEVLUGT.

IEDER die iets te pretenderen heeft van, of verschuldigd is aan den boedel van wijlen den wel edelen heer *Samuel Cornelis Reijnst*, in leven deelhebber in het huis van negotie van *Ten Brink* en *Reijnst*, gelieve daarvan ten eerste opgave of betaling te doen, aan de ondergeteekende testamentaire executeuren.

CANDs. TEN BRINK.
G. DE RAADT.

Batavia, 30 nov. 1822.

Vendu-advertisfementen.

Op maandag, den 2den december 1822.

VOOR het huis van den heer *P. Fröleke*, op den weg van Goenoeng-faharie, bij de Sipaijers brug, van rooden wijn in kisten, Bordeaux en Medoc, boter, hammen, bier op vaten en flesfchen, varinas in dozen, gefponnen pruim-tabak, fluweel, lakens, gouden-kapiteins epauletten, dames-kleederen, gemaakte manskleederen, gekleurde marokijnen koffertjes, eene fraaije barouche, en twee extra fraaije bruine wagenpaarden, Europifch tuigleder en traan op kruiken.

Alsmede een flaaf, toebehoord hebbende aan den boedel van wijlen *C. Castens*.

Op dingsdag, den 3den december 1822.

VOOR het negotie-huis van kapitein *Wegener*, op de groote roea-malacca, van wijn, bier, hammen, boter, kaas, enz.

Op woensdag, den 4den december 1822.

VOOR het negotie-huis van de heeren *MacQuoid, Davidson & Co.*, in de binnen nieuwpoort-ftraat, van nieuwe Engelfche bottels en proppen, masthout, Engelfch keuken-zuur en faus van verfcheiden foorten, zeep, glaswerk, pleetwerken, brandewijn in bottels, eene Engelfche geldkist, enz.

Alsmede voor rekening van de heeren *Brouwer, Nolthenius & Co.*, van eene partij beste thee.

Op donderdag, den 5den december 1822.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Deans & Co.*, op de groote rivier, van zilver- en glas-werken, chitfen, palempores, Engelfche kant, batiekfche docken, flenel, lakens, porcelein, meubelen, rozenwater, betel whiskeij en floten voor koffers, verder de kleederen enz. van wijlen den heer *Conte*.

Alsmede door den luitenant kolonel *Cleerens*, aide-de-camp van Zijne Excellencie den Gouverneur Generaal, van eenige goede bastaard Perfiaanfche en Kadoe rij- en trek-paarden.

Op vrijdag, den 6den december 1822.

VOOR het huis van den eersten bode der weeskamer *T. Alexanders*, op de voorrij, ten overftaan van eene commisfie uit het collegie van weesmeesteren, van huismeubelen, kleederen, dranken, wagens, paarden, en andere goederen meer, voor rekening van differente boedels.

Op zaturdag, den 7den december 1822.

OP vordering en ten overftaan van den deurwaarder bij den raad van justitie alhier, voor de woning van *Abdulla Cezar*, op Pacodjan, van bij executie achterhaalde goederen, als: wagens, paarden, huismeubelen, flaven, flavinnen, en andere goederen meer.

TE koop op eene publieke vendutie, op of voor den 24ften December 1822, ingeval hetzelve niet reeds uit de hand verkocht zal zijn, het Nederlandfch fchip PRINCE BLUCHER, om gefloopt te worden, gebouwd te Salem in Amerika, in 1810, en nu liggende te Sourabaija; hetzelve is met koperen bouten en gekoperd, is uit de hand te koop, zoo als het nu is liggende met al zijn ftaand en loopend touw-werk, masten, raas, zeilen, kabels, ankers, booten enz., en op publieke vendutie, zal het hol afzonderlijk, en raas, wand enz., in perceelen verkocht worden. Informatie te bekomen bij *Kruijt* en *Burgess* te Batavia, of bij *C. Kerr* te Sourabaija.

TO be sold by public sale, for breaking up, on or before the 24th December 1822, if not previously disposed of by private contract.

The ship PRINCE BLUCHER, built at Salem in America in 1810, and now laying at Sourabaya; this ship is thoroughly copper-fastened and coppered; if disposed of by private contract, she will be sold as she now lays, with all her tackle, mast, yards, sails, cables, anchors, boats &c.; if disposed of by public sale, the hull will be sold separately, spars, rigging &c. in lots. For particulars apply to *Kruijt & Burgess*, Batavia, or to *C. Kerr*, Sourabaya.

Batavia, 28th Nov. 1822.

Advertisement.

TO be sold by public sale, at the Stores of *MacQuoid, Davidson & Co's*, on Wednesday the 4th of December, the following goods viz.; new English bottles, ditto ditto corks, spars, excellent fresh pickles in quarter cases, English mustard and sauces, superior Cape Madera wine, fine Ellepe soap, a variety of glass-ware, plated candlesticks of different sizes with shades, brandy in bottles, an excellent English treasure chest, sail canvas, iron pacholes English made.

TOT civiele prijzen te bekomen bij *Levijsfohn en de Grave*, op de groote rivier, westzijde, de navolgende goederen, per het fchip L'ACTIF van Bordeaux pas aangebragt: champagne en St. Julien, medoc wijn, diverfe likeuren, vruchten op brandewijn en op azijn, gedroogde confituren, grijze en zwarte hoeden, dames- en heeren-necesfaires, en wijders onderfcheidene verfche provifiën, differente foorten van wijnen, lijn-olie en loodwit, traan enz.

Batavia, 14 nov. 1822.

CHEZ Mr. *Charles Raoult*, un asfortiment de mode de Paris, vin de St. Julien, &a.

BIJ de heeren *Colville, Jutting* en *Co.* zijn pas aangebragt, per het fchip DE SUSANNA, kapt. *Schneider*, van Amfterdam, de volgende goederen, als: hammen, tongen, gerookt vleesch, bier, jenever, wijn, Stolkfche, Edammer en Leidfche kaas, boter in dubbel fust, zeildoek, fpeelkaarten en behangfel-papier, papier, pennen, fpijkers, tafel-fervíezen, neteldoek, ijzer-werk, Vlaamsch linnen, ijzer in ftaven, geparelde garst, Cognac brandewijn, Madera wijn, lijn-olie, patent-olie, boeken, fchilderijen, fpiegels, patent-glazen, tabak, eau-de-cologne, figaren, verfwaren, trijp voor rijtuigen, linten en garen, loodwit, manufacturen, pasfementen, en diverfe andere goederen meer.

En zullen in het laatste der aanftaande week geland zijn de volgende goederen, pas aangebragt van Bordeaux, met het fchip LA ROSE, kapt. *Hardij*, als: roode wijn op heel en half fust, excellente kist-wijn van LA ROSE, en diverfe andere foorten van wijnen en likeuren, vruchten op brandewijn, fraaije uitgezochte meubelen en kleeding ftukken, floot-werk, ftaalwerk en koffij-molens, glas-werk, fchrijfbehoeften en muzijk-inftrumenten, medizijnen, reukwaren, zijden goederen, paarden-tuigen, kinderfpeelgoed, roskammen, enz. enz. *Batavia, 14 nov. 1822.*

A NEW BOAT, about 14 feet keel, for sale by *Shillaber & Co.*

BIJ *Ferwerda* en *Co.*, op Weltevreden, zijn te bekomen de volgende pas aangebragte goederen, als: kapiteins-epauletten, ronde en driekante hoeden, rood zwart en geel marokijn-leder, dito damesreiskoffertjes, tijger- en zeehonden-vellen mutsen, ligt en zwaar bier, wijn van *Roest*, Seltzerwater, jenever, Cognac en Madera, fuccade- en fecretaris-koek, Zwitferfche kaas, besfenfap en besfegelij, Varinas tabak in dozen en Hollandfche figaren, zadels, jagt-gereedfchappen, fijne grijze lakens, zijden fluweel, Europeesch leder in foorten, enz.

Advertentie.

BEHALVE de in de advertentie van 14 dezer geannonceerde goederen, heeft de ondergeteekende nog ontvangen de navolgende goederen, als: alle foorten van epauletten, zoo echte als valfche, echte dragons, troetels, pasfanten, echte galons in alle breedte, Vriefche klokken, Engelfche en Zwitferfche repetitie-horologien, moderne medaillons, horologies en kertings compleet, losfe medaillons, ceinturon-floten, zoo gouden als zilveren fpelende fnuifdozen, extra fraaije guirlandes, bouquetten, kanten, festons, zoo op neteldoek als percal, gerookte zalm, gezouten idem, zoo in vaatjes van 50 pond als per moot, Delftfche grasboter ½, dubbel fust, wijnen en bieren in foorten, enz.

VAN GOCH.

Buiten nieuwpoort-ftraat.

BIJ *J. F. Smit*, op de groote roea-malakka, zijn te bekomen de ondervolgende goederen, pas aangebragt per het fchip LA CONSTANCE, kapitein *Regnaud*, van Mauritius, als: zijden vrouwe- en mansfchoenen in foorten, pommades, lavendewater, eau de cologne, parfumerien, kristallen en pleetwerken, pleeten en porceleinen thee- en koffij-fervíezen, astrale lampen, pendules, likeuren, vruchten op brandewijn, fla-olie, dragon azijn en kinder fpeelgoed.

Batavia, den 20ften nov. 1822.

BIJ *Kreeft*, op den hoek van de westzijdfche pakhuizen, per den juragan *Simioen* aangebragte Japarafche meubelen, enz., tegens contante betaling.

Batavia, den 21ften nov. 1822.

Te koop,

BIJ kapitein *Regnaud*, ten kantore van *Mim, Haswell & Co.*, cognac brandewijn, beste port en malaga wijn, vruchten op brandewijn en op azijn, fijne likeuren, pommade en andere parfumerien, als ook eenige kisten goede verfche medicijnen, en verfcheidene foorten van zijden tules, enz., alles aangebragt per het Engelsch fchip LA CONSTANCE, van Mauritius, en voor civiele prijzen te bekomen.

Batavia, den 21ften nov. 1822.

OP zeer voordeelige voorwaarden te koop de volgende landerijen:

1. Struiswijk met diens inventaris,
2. Outang caijou,
3. Cramat,
4. Tanna tagalan,
5. Tjampadak;

benevens nog een perceel, breed 20 roeden, langs den heeren-weg en de groote rivier, tusfchen den tuin van Struiswijk en Matraman, en 2 ledige erfjes op Weltevreden.

Nog te huur of te koop.

Het groote huis op Struiswijk, thans bewoond door den ondergeteekenden, met twee gedeelten kampong regts en links van den tuin, kunnende betrokken worden met maart aanftaande.

Verder biedt de ondergeteekende uit de hand te koop aan eenige zeer goede lijfeigenen, eene fraaije Engelfche koets, zoo goed als nieuw, eene dito carricle, mede zoo goed als nieuw, met tuig en een fpan extra hard dravende en goed gedresfeerde paarden, twee rij-paarden, zijnde Macasfaren, en diverfe meubilaire goederen.

LEPS.

Batavia, 21 nov. 1822.

Te koop,

OP gemakkelijke en voordeelige voorwaarden, het woonhuis met bijgebouwen en erve, op de westzijde van den weg naar Tanabang, naast den wel edel geftrengen heer *S. van de Graaff*. Te bevragen bij *Jesfen, Trail & Co.*

For Sale,

ON easy and advantageous terms, the Dwelling House with Offices and Grounds, attached on the west-side of Tanabang Road, next to Mr. *van de Graaff's*. Apply at the office of *Jessen, Trail & Co.*

TE koop op aannemelijke voorwaarden de tuin, bewoond door mevrouw *Arnold*, op Rijswijk.

To be let or sold,

THE House lately in the occupation of Mr. *de Harven*, on the Tanabang road. Apply to

ADDISON & CO.

Great river-street.

RUBOD, hoeden-maker van Frankrijk, met een asfortiment aangekomen zijnde, heeft de eer het publiek te adverteren, dat hij dezelve tot billijke prijzen verkoopt, ook oude hoeden op en fchoonmaakt. Te bevragen buiten nieuwpoortftraat, twee huizen van den heer *Boekhoff*.

Uit de hand te koop,

DE landen PANIANGBARANG, JANPAN-HOEDIEK en COERUPAN, elk afzonderlijk. Te informeren bij

BAGGERS.

PAS geland van het Nederlandsche schip SUSANNA, kapitein *Schneider*, beste Delftsche grasboter en Goudsche kaas, te bekomen bij
LEVIJSSHON & DE GRAVE.
Batavia, 21 nov. 1822.

Te koop,

BIJ *Livett* en *Gonsalves*, op de groote rivier, oostzijde, een fraai assortiment van zilverwerk met zilver gemonteerd, bestaande in: kandelaren in soorten, olie- en azijn-stellen, zoutvaten, koffij-, thee-, suiker- en melk-potten, snuiterен flessche-bakken, deksels voor kleine en groote glazen, als ook een versch assortiment van mutsen van zeehonden-vellen, Bengaalsche mousseline, en verscheidene andere goederen.
Batavia, den 30sten nov. 1822.

Uit de hand te koop,

ZEKER met atap gedekt huis, stalling en kombuis, met den daar bij behoorenden grond, staande en gelegen te Goenoeng-saharie, naast den tuin, thans door den hoog edel gestrengen heer *Musquerier* bewoond; kunnende des verkiezende de geheele koopschat onder verband van dat perceel en borgen blijven verbonden. Adres bij *M. Rudolph*.
28 november 1822.

AVENDRE chez *Boudet* et *Chasteau*, huile de coco en bariques, en gros, et par barique de 2, 3 et 4 pickles.

BENOODIGD door de heeren *Deans & Co.*, groote rivier, het navolgende werk, genaamd: *het AMBOINSCH KRUID-BOEK, in twaalf boeken, door Geo. Everhardus Rumphius. Nagezien en uitgegeven door Joannes Burmannus, die daar verscheide benamingen en zijn aanmerkingen heeft bijgevoegt. Eerste deel. Te Amsterdam, bij Meinars Uijtwerf. MDCCL.*

TO be sold bij public auction, at the stores of Messrs. *Deans & Co.*, on Thursday the 5th December, a large Teak Oval Table of one plank, 9½ feet long and 6¼ broad, large enough to dine 14 persons. *Nov. 28th, 1822.*

SCHEPEN, op hun vertrek staande, kunnen alle soorten van provisien en beste confituren, voor zeer billijke prijzen, bij den ondergeteekenden bekomen.
H. BOREL.

WISSELS OP HOLLAND, te bekomen bij *Brouwer, Nolthenius & Co.* *Batavia, 20 nov. 1822.*

WISSELS op de weeskamer te AMSTERDAM, te bekomen bij *C. Lijnis.*

WISSELS OP HOLLAND, te bekomen bij *F. W. Thorbecke*, jr.
Binnen nieuwpoort-straat.
Batavia, den 15den nov. 1822.

WISSELS OP HOLLAND, te bekomen bij *David Boss*, groote rivier. *den 30sten november 1822.*

Vracht en passage
Naar Amsterdam.

MET het snelzeilend gekoperd fregatschip CORNELIA SARA, kapitein *G. de Jong*, adres bij *Brouwer, Nolthenius & Co.*
Batavia, 20 nov. 1822.

For Freight or Passage,
To London.

THE fast-sailing ship GUILDFORD, captain *M. Johnston*, has most of her cargo engaged, and will sail on or about the 20th of december. Has capital accommodations for passengers, and carries a surgeon. Apply to Messrs. *MacQuoid, Davidson & Co.*
Batavia, 28th Nov. 1822.

DE ondergeteekende, stellig voornemens zijnde in den loop van het volgende jaar naar Europa te vertrekken, tracht van nu af aan zijne zaken te liquideren, waartoe hij ieder, welke iets met hem uitstaande heeft (en bijzonder zijne schuldenaren), verzoekt hem zoo veel mogelijk door tijdige afdoening behulpzaam te zijn.
Batavia, 13 nov. 1822. LEPS.

W. GEERLING VAN WIJNGAARDEN naar Indramaijo vertrekkende, heeft tot zijnen gemagtigden aangesteld den wel-edelen heer *J. van der Crab.*

J. L. HEIJMERIKS wenschte gaarne zijne zaken zoo veel mogelijk te vereevenen, en verzoekt dus alle de genen, die iets van hem te vorderen hebben of iets aan hem verschuldigd zijn, om spoedige opgave en betaling, althans voor ultimo december aanstaande.
Batavia, 16 nov. 1822.

DE ondergeteekende, op zijn vertrek naar Europa staande, verzoekt alle de genen die iets aan hem te vorderen hebben of schuldig zijn, voor den 20sten december aanstaande te komen vereffenen, ook alle de genen, voor wien hij zich als borg mogt hebben geïnterponeerd, zich van anderen te voorzien. GROOS.
Batavia, 14 nov. 1822.

MEVROUW de weduwe wijlen *W. de Val*, in leven haven-meester te Sourabaija, vertrekt met hare zes kinderen naar Europa, en heeft tot haren gemagtigden aangesteld den heer *L. Heukevlugt.*

D. G. VAN TEIJLINGEN, Batavia verlatende, heeft tot zijnen gemagtigden aangesteld den wel edel gestrengen heer *J. van der Meulen.*
Batavia, 20 nov. 1822.

DE teekenaar, gepensioneerd kapitein der artillerie, op zijn gedaan verzoek, eerlang naar Europa vertrekkende, heeft tot zijnen gemagtigden verzocht en aangesteld den heer *C. H. Klein*, te Samarang. Die eenige pretentien of *debita* hebben aan den ondergeteekenden, worden verzocht zich aan bovengenoemden te adresseren.
P. A. DE LANGE.
Japara, den 5den nov. 1822.

A. MEULMAN vertrekt met zijne familie naar Europa.
Sourabaija, 12 nov. 1822.

MR. *John Skelton* intends to leave Java for England.
Batavia, 21sten nov. 1822.

Advertentie.

DE kolonel *Schultze*, tot herstel zijner gezondheid tegen het einde van december naar Europa vertrekkende, verzoekt elk en een' iegelijk, welke vorderingen aan hem heeft, die tegen medio dier maand aan hem op te geven; zullende in de tweede week van december (den juisten dag nader bekend te maken), te zijnen huize, in het kampement van de genie op Weltevreden, verkooping worden gehouden van huismeubelen, wagens, paarden en goede huis-slaven, mitsgaders van het huis en erf no. 21, en de onbebouwde erven no. 14 en 22, op het Koningsplein. Inmiddels zijn de slaven en het huis op de voordeeligste conditien uit de hand te koop, of ook het huis te huur voor den tijd van twee jaren.
Weltevreden, den 14den nov. 1822.

C. VON WINCKELMANN vertrekt naar Nederland.

J. L. WATTIG, tot herstel zijner gezondheid zich voor eenigen tijd aan de zeevaart begevende, verzoekt alle de genen welke aan hem verschuldigd zijn, of van hem te pretenderen hebben, ten spoedigste opgave en betaling te doen, te Batavia aan de heeren *J. A. Lieson* en *F. Cooning*, te Samarang aan den heer *C. Lorch*, en te Sourabaija aan den heer *H. Keijns*, alsmede voor wien hij zich als borg mogt geïnterponeerd hebben, zich van anderen te willen voorzien.
Batavia, 28 november 1822.

DOOR het overlijden van den wel edelen heer *Samuel Cornelis Reijnst*, deszelfs aandeel in het huis van negotie van *Ten Brink* en *Reijnst* met ultimo december aanstaande ophoudende, zullen de zaken onder dezelfde firma van dien dag af gecontinueerd worden door en voor rekening van den overblijvenden deelhebber
CANDS. TEN BRINK.
Batavia, 30 nov. 1822.

IN consequence of the decease of Mr. *S. C. Reijnst*, his interest in the firm of *Ten Brink & Reijnst* will cease on the 31st December next. The business of the House will be carried on by the surviving partner under the same name. *Batavia, 30 Nov. 1822.*

ESMIOL en Co., suiker-bakkers en distillateurs, hebben de eer het publiek te verwittigen, dat zij het huis *Gervais* verlaten hebben, en in de buiten nieuwpoort-straat, naast den heer *Boekhoff*, gelogeerd zijn.

DAYTON & CO., commission merchants, Sourabaija, will be happy to attend to any business, confided to them.

DE heeren *Vincent* en *L'Ami*, beide gewoond hebbende in het hôtel *Paijan* als koks, hebben de eer het publiek te verwittigen, dat zij een huis voor hunne rekening hebben opgerigt. Men vindt bij hen dagelijks in gereedheid pastijen, taarten, enz., op de Europesche manier bereid, naar believen koud of warm.

Zij presenteren zich ook om voor particuliere huizen bij bijzondere gelegenheden diners of soupers klaar te maken, en zullen alles aanwenden om het publiek in allen opzigte te voldoen.

Hunne woonplaats is in kampong Noordwijk, ten huize van mejuffrouw *Mariane.*

THE undersigned gives notice to the public, that the Tavern at Buitenzorg is fit to receive travellers.
Nov. 12, 1822. G. COBBEN.

OMSTREEKS het einde van october of in het begin dezer maand, heeft de ondergeteekende een geschrift onderteekend, vermeenende hetzelve door haren zaakwaarnemer gezonden te zijn; en daar het tegendeel hiervan gebleken is, wordt ieder gewaarschuwd, daaraan geen crediet te verleenen, daar die handteekening van geene waarde is.
J. G. HOOGREVE, wed. *Maas.*
Batavia, 20 nov. 1822.

Societeit *de Harmonie.*

DE heeren leden worden bij deze verwittigd, dat ingevolge het reglement een gesloten bus in gemeld locaal is geplaatst, tot ontvangst van geslotene biljetten voor de benoeming van eene directie voor het volgende jaar; wordende tevens verzocht dezelve voor den 25sten der maand december aanstaande te willen inzenden.
Rijswijk, den 30sten november 1822.
Namens de directie der Societeit voornoemd,
C. A. G. ROMSWINCKEL.

Society *the Harmony.*

THE members are hereby made known, that agreeable to the rules a box is placed at the said Society, for receiving sealed notes for the appointing of new managers for the ensuing year; the same is requested to be sent in before the 25th of the next month december.
By order of the Managers.
C. A. G. ROMSWINCKEL, *Sec.*
Ryswick, the 30th Nov. 1822.

Bal en Souper,

IN de societeit *de Gezelligheid*, op zaturdag den 7den december 1822, op gewonen tijd.
Namens de directie,
WEIHENKE, *secretaris.*

TE KOOP *ter Lands-Drukkerij, Nederlandsche Staats-Almanakken, voor het jaar 1822, à f 7 het exemplaar.*

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.